

Atatürk'ün Ankara'ya Gelişinin 95. Yıl Dönümü ve Öncesi..

Dr. Ahmet Saltık

www.ahmetsaltik.net, profsaltik@gmail.com

<http://ahmetsaltik.net/wp-admin/post.php?post=29353&action=edit&message=1>, 02.01.2015

Ülkemiz gündeminin arkasından erişmek neredeyse olanaksız.. Bu olgu biraz da kurgusal.. Toplumsal algı yönetimi açısından ciddi bir araç. Özellikle siyasal iktidarların ve de AKP'nin, ulusal - uluslararası güç odaklarının önemli bir *PR (Public Relations - Halkla İlişkiler)* aracı.

Büyük ATATÜRK'ümüzün *Anadolu'da Ulusal Kurtuluş Hareketi*'ni ilmek ilmek dokumasının ardından, 16 Mayıs 1919 İstanbul'dan Samsun'a gemiyle hareket, 27 Aralık 1919 günü Ankara'ya Sivas'tan karayolu ile *Hacıbektaş* üzerinden (23 Aralık 1919) dönüş..

7 ay 11 gün süren bir çetin uğraş.. Boynunda **36. Osmanlı Padişahı hain ve alçak 6. M. Vahdettin**'in (Ata'nın **NUTUK**'taki deyiimiyle "Den'i") idam fermanı olduğu ve hiçbir resmi görev ve sıfatı (*ve de aylığı - maaşı*) olmaksızın..

"Sine-i millette bir ferd-i mücahit" olarak..

Kendisini Sivas Kongresi açılışında 4 Eylül 1919 günü böyle tanımlamıştı..

Erzurum'dan Sivas'a gelirken işbirlikçi *Elazığ Valisi Ali Galib*, Sadrazam Damat Ferit'in buyruğuyla (*Saltanatın bilgisi içinde elbette!*) Mustafa Kemal Paşa'yı yakalayacak ve "hal edecekti"!

Tunceli'li (o zamanki adıyla **Dersim**'li) yurtseverler, bizim atalarımız - akrabalarımız **Diyab Ağa** öncülüğünde örgütlenerek 3 bin dolayında bir silahlı milis gücüyle Erzincan - Dersim arasında kuş uçmaz kervan geçmez boğazlarda (**Kutu Deresi**'nde) önlem almışlardı.

Mustafa Kemal Paşa'nın kervanının önü Kutu Deresi'nde kesildiğinde, tarihin kırılma noktası idi.

Kuşatmayı yapanlar Elazığ'ın işbirlikçi Valisi Ali Galib güçleri olsaydı, çok büyük olasılıkla orada kısacık bir çatışma ile **Mustafa Kemal Paşa** ve bir avuç arkadaşları imha edilecekti. **Mustafa Kemal Paşa**, kendilerini saran kuvvetlere, kim olduklarını bilmeden, vekarla;

"Bizi imha mı edeceksiniz?" anlamında bir soru sormuştu tek başına öne atılarak.

Silahlı çatışmada kurtulma olanağı yoktu.. Belki müzakere ve onu izleyen, tutması mucizeye bağlı kimi taktiklerle (??), iknayla (?!) belki kurtuluş olabilirdi ??!

Diyab Ağa'nın yolladığı kardeşi öne çıkarak gerçeği açıklamış ve **Mustafa Kemal Paşa** ve arkadaşları derin bir nefes almışlardı. Bu bakımdan, Türk Devrim tarihinde bu olayın belirleyici bir işlevi vardır. Tunceli'nin yurtsever - devrimci - namuslu insanları, daha o zaman, **Osmanlı Saltanatı'nın yüzyıllardır Alevilere dönük kanlı zulmü**nün ancak Mustafa Kemal Paşa'nın isyancı - devrimci meşru çıkışı ile sonlandırılabilceğini görmüşler ve Mustafa Kemal Paşa önderliğindeki Kurtarıcı çekirdek kadronun esenlikle (salimen) Sivas'a geçmesini sağlamışlardı.

- Gazeteci **Güneri Civoğlu**'nun anlattığına göre; dönemin Harput Valisi Ali Galip, saraydan almış olduğu emirle o sırada Erzurum'dan Sivas'a gitmekte olan Mustafa Kemal Paşa'ya pusu kurdurup öldürtmek için Dersim'in namılı ağalarından Haydar Ağa isimli bir adamı tutar ve bu iş için kendisine yüklü miktarda para verir. Mustafa Kemal Paşa, yanındakilerle birlikte "Kutu Deresi" mevkesine gelince Haydar Ağa ve adamlarınca kuşatılır! Mustafa Kemal, vakur bakışlarla onları süzer ve "Kastınız beni öldürmek mi?" mealinde bir soru sorar. Haydar Ağa, "Hayır paşam, bunu vermektir,

mücadeleniz için lazım olur." diye yanıtlar ve Harput Valisi Ali Galip'ten aldığı yüklüce parayı kendisine uzatır. Mustafa Kemal duygulanır. Ağaya teşekkür eder ve kendisini Meclis'te Dersim Mebusu olarak görev yapmak üzere Ankara'ya çağırır. (A.S.'in notu : Daha o tarihte Mustafa Kemal Paşa'nın kafasında Ankara'da Meclis toplama fikri var.. Nitekim 16 Mart 1920'de işgalci İngilizler Osmanlı Meclis-i Mebusanı'nı dağıtınca, derhal 1. BMM için çağrı yaparak, üzerinden henüz 1 ay geçmişken BMM'yi Ankara'da 23 Nisan 1920'de açar...) Ancak Ağa, Mustafa Kemal'in bu davetine teşekkür ederek "Paşam, biz buranın toprağına, dağına, çiçeğıne, kuşuna alışmışız. Ankara'da yaşamam zor ama sana kardeşim Diyar'ı göndereyim. Kabul edersen, Dersim Mebusu O olsun." der ve böylece **Diyar Ağa**, Dersim Mebusu olur... (<http://www.milliyet.com.tr/ata-nin-hayatini-dersimli-kurtardi/siyaset/siyasyazardetay/19.11.2011/1464653/default.htm>)

Site dostlarımıza, Sn. **Güneri Civoğlu**'nun yukarıda erişkesi (*linki*) verilen makalesini mutlaka okumalarını öneriyoruz : **Milliyet**, 19.11.2011..

Günümüz Tunceli insanı da çoğunlukla benzer çizgidedir. 90 yıldır ağırlıkla **Atatürk'ün partisi CHP**'ye oy vermektedir. Son yıllardaki operasyonlar bu yapıyı kırmaya dönük sefil oyunlardır.

Diyar Ağa Kürt değildir, Çemişgezek Ferhatuşağı aşireti reisidir. Kürt de olabilirdi, başka bir etnik kökenden de... Bunda gocunacak hiçbir şey yoktur. Hepimiz insanız, yasalar önünde eşitiz. **Irkıçılığı, her tür ayrımcılığı lanetleriz**

Biz de bu bölgenin Dersim'in - Tunceli'nin Hozat / Karaca köyündünüz. Cumhuriyetimizle barışık çizgidediz.. Bu sitede yazdığımız (30.05.2012) **"Dersim Tartışmaları.. / Tunceli-Dersim Debates.."**

başlıklı 5 sayfalık kapsamlı makalemizi okumak için lütfen tıklayınız..

(<http://ahmetsaltik.net/2014/11/25/dersim-tartismalari-tunceli-dersim-debates/>)

Günümüze dek Saltık ailesinden 6 milletvekili TBMM'de görev almıştır.

✚ **Derdimiz, Laik Cumhuriyetin eşit haklara sahip 1. sınıf YURTTAŞLARI olmaktadır.**

Diyar Ağa daha sonra BMM'de (1. Meclis) Dersim Mebusu olmuş ve ilerlemiş yaşına karşın, Polatlı'ya dek gelen Yunan birlikleri nedeniyle Meclis'in Kayseri'ye taşınması görüşlerine şiddetle karşı çıkarak direnmeyi savunmuştur. Hep birleştirici - kaynaştırıcı iletiler vermiştir Meclis konuşmalarında; Alevi kökenini ve ayrıcalık isteklerini öne çıkarmamıştır

(Lütfen bakınız: **"ATATÜRK'ÜN YAKIN DOSTU DERSİMLİ DİYAR AĞA'DAN BÖLÜCÜLERE TOKAT GİBİ SÖZLER..."** (<https://www.facebook.com/notes/sinan-meydan/atat%C3%BCrk%C3%BCn-yakin-dostu-dersimli-diyar-a%C4%9Fadan-b%C3%B6l%C3%BCc%C3%BClere-tokat-gibi-s%C3%B6zler/261471983912788>, 17.12.2011)

23 Aralık 1919 günü **Mustafa Kemal Paşa** Hacıbektaş'a özellikle uğrayarak Pir'i (**Postnişin Cemalettin Çelebi Hazretleri**) ziyaret etmiş ve desteğini almıştır. Dergah'ta dar günler için biriktirilen 1700 altın **Mustafa Kemal Paşa** buyruğına verilmiştir. O kadar ki; Pir **Postnişin Cemalettin Çelebi Hazretleri**, **Mustafa Kemal Paşa**'ya,

- **"Kurtuluştan sonra Cumhuriyet ilan edeceksiniz değil mi?"** diye sormuştur.

Alevilerin bekledikleri ve istedikleri de budur. Osmanlı'nın yüzlerce yıl süren zulmünden kurtulmak istemektedirler.. Cumhuriyet ile nefes alacaklardır ve almışlardır. Ve Mustafa Kemal Paşa Hazretleri Pir'in kulağına eğilerek, sessizce fısıldayarak,

- **"Evet Pirim, Kurtuluştan sonra Cumhuriyet ilan edeceğiz.."** buyurmuşlardır.

Mustafa Kemal Paşa bu düşüncesini çok önceleri **Mazhar Müfit**'e (Kansu) maddeler halinde not ettirmişti.. (*Erzurum, 7-8 Temmuz 1919, sabaha karşı..*)

Ata'nın Hacibektaş ziyaretini 9 sayfalık kapsamlı bir dosya olarak bu sitede daha önce sizlerle paylaşmıştık.. Aşağıdaki adreslerden bu dosyalar arşivimizden çağrılabilir.

http://ahmetsaltik.net/arsiv/2012/12/Atanin_Hacibektas_Ziyareti.pdf

<http://ahmetsaltik.net/2013/12/27/ataturkun-hacibektasi-ziyareti-23-aralik-1919/>

Mustafa Kemal Paşa Alevilerin kolu - kanadı olmuş, O'nun döneminde yavaş yavaş, can güvenliğini (mal varlıkları yoktu ki!) savunma amacıyla sığındıkları dağlardan - tepelerden - bataklıklardan - yarlardan.. "düzovaya" inmeye başlamışlardır. Dersim, Tunceli'ye dönüşerek Cumhuriyet ile bütünleşmiş ve feodaliteden kurtulma dönemine girmiştir...

27 Aralık 1919 bu bakımlardan büyük önem taşıyan bir tarihtir. **Ulusal Kurtuluş Savaşı** bu küçük, yoksul kasabada (25 bin nüfuslu) sürdürülmüştür. İnsanlık tarihine örnek bir azim ve kararlılıkla inanılmaz yokluklar içinde sürdürülen bir onur savaşımının öyküsüdür..

Bir milletin, **Türk Ulusu**'nun kendini yoktan var etmesinin öyküsüdür.. İbretle, ayrıntılarıyla, özenle okunmalı - okutulmalı ve üzerinde düşünülmelidir ki; günümüzü anlayabilelim ve şimdiki bunalımlarımıza çözümler üretebilelim.. En azından yakın tarih bilgisi olmayan bir toplumun Alzheimer'li, belleği boşalmış zavallı bir insanın çaresizliğinden çok farkı var mıdır?

Sevgi ve saygı ile.

02.01.2015, Ankara

Not : Bu önemli günleri geçen hafta, yıl sonunun da abanan yoğunluğuyla yeterince işleyememenin üzüntüsü içinde idik. 26 Aralık 2014 günü Ankara Üniversitemiz bir anma etkinliği düzenledi. Bu programa, Tıp Fakültemizin büyük salonunda katıldık. **A.Ü. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü** Müdürü dostumuz **Prof. Dr. Temuçin Faik Ertan**'ın öncülüğünde hazırlanan içerikli ve varsıl programı teatral bir ortamda keyifle izledik. Konseri de.. Emekliye ayrılan Üniversitemiz emekçilerine şükran belgeleri sunuldu, kokteyle geçildi ardından.. Yeni yıl da karşılanmış oluyordu bu arada.. Bu anlamlı, kapsamlı, güzelim etkinliğe emek verenlere, başta Rektörümüz, sevgili meslektaşımız **Prof. Dr. Erkan İBİŞ'e** teşekkür ediyoruz.

Bu yazı, fotoğraflarla sitemizde aşağıdaki adreste yayımlanmıştır (02.01.15)

<http://ahmetsaltik.net/wp-admin/post.php?post=29353&action=edit&message=1>